

DÉLBÁCSKA

Budapest
Magyar Népszövetség

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 37, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 22.

KEDD

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A budapesti kommunista szervezet vezetője Noviszádról került Budapestre

A sajtó békekonzferenciája

A leszerelési konferencia küszöbén a genfi népszövetségi tanács egy új gondolatot dobott bele a béke megteremtésének munkájába. Janes chilei delegátus javaslatára elhatározta a tanács, hogy a nemzetközi békemunkába bevonja a világsajtót is. A tanács nem elégedett meg ezzel az elvi elhatározással, hanem nyomban hozzá is kezdett a gondolat praktikus lerealizálásához és megbizta a Népszövetség mellett akreditált újságírószövetséget, hogy készítse elő a sajtó nemzetközi békekonzferenciáját. Erre a konferenciára meghívják az egyes újságírók és újságkiadók szervezeteit, amelyekhez maga a népszövetségi tanács fog felhívást intézni, hogy megnyerje őket az akcióhoz való csatlakozásra.

A népszövetségi tanács érdekes határozatát azzal indokolja, hogy a fegyverek leszerelésének előfeltétele az intellektuális leszerelés. Ennek a leszerelésnek a keresztülvitelére pedig egyedül a világsajtó alkalmas. Ez a határozat meglepően frappáns és alkalmasnak látszik arra, hogy az emberiséget közelebb vigye a konferencia igazi céljaihoz. Valóban nem képzelhető el a fegyverek leszerelése mindaddig, míg végbe nem megy az intellektuális leszerelés nagy folyamata. Nagy kérdés azonban, igaz-e van-e a Népszövetségnek, amikor azt hiszi, hogy az intellektuális leszerelés munkájának elvégzésére alkalmas a világsajtó. Mai összetételében semmiesetre sem lehet alkalmas erre a munkára a sajtó. Hiszen éppen ez a sajtó készítette elő az intellektuális felfegyverkezést, a sajtó hordotta össze az intellektuális municióraktárakat és a sajtó tartotta állandó készenlétben az intellektuális front harcosait. A mai sajtó, amely egész generációkon keresztül gyűlölködést hintett népek és osztályok közé, sehogy sem képzelhető el a béke apostolának. A mai sajtó bármennyire igyekszik is ellenkező látszatot kelteni, nem él önálló életet. Egyszerű függvénye a különböző népi, osztály, vagy egyéb hatalmi csoportoknak. Az intellektuális felfegyverkezés nem l'art pour l'art, hanem ezeknek az érdekcsoportoknak szolgálatában hajtotta végre a világsajtó.

A népszövetségi tanácsnak határozatát bizonyára éppen ennek az egészségtelen állapotnak a felismerése váltotta ki. Felismerése annak, hogy a sajtó azt a morális erőt, amelylyel olvasó közönségének véleményét megformálja, nem mindig az újságíró lelkiismeretének prizmáján, hanem inkább a lap mögött álló csoportok érdek-komplexumán keresztül szűri át.

A ma sajtójával szemben a holnap sajtóját akarja felsorakoztatni a Népszövetség sajtókonferenciája. A genfi zöldsztal mellett szemtől-szemben fognak ülni egymással a németek ellen uszító francia lapok, a franciák ellen uszító német lapok szerkesztői. És ez a konferencia nemcsak arra fog törekedni, hogy a zöldsztal mellett összegyűjtött újságírók megértsék egymást, mert ez a problémának könnyebbik réssze, hanem komolyan fog törődni azzal is, hogy a sajtó mai strukturáját megváltoztassa. Más kérdés az hogy a sajtó békekonzferenciája meg fog-e tudni felelni ennek a

feladatnak. Mert ha ennek a kérdésnek nem találja meg a megoldását, akkor az intellektuális leszerelés puffogó frázis marad és a

konferencián „leszerelt” sajtó tempóját továbbra is még mindig „felvegyverzett” hatalmi csoportok fogják irányítani.

Sztojadinovics januárban utazik Amerikába

A pénzügyminiszter előbb Párisba utazik, ahol kölcsönfelvételéről fog tanácskozni. A politikai életben semmilyen nevezetesebb esemény nem történt

Beogradból jelentik: A „Politika” hétfői száma feltűnést keltő cikkben foglalkozik a politikai helyzettel és ismerteti azokat az ellenzéki kombinációkat, amelyek szerint január végén elvárhatóvá válik a kormányválság.

— A radikális pártban is — írja a „Politika” — van egy csoport, amely azt követeli, hogy az ország pénzügyi és külpolitikai nehézségeit a nép elé kell tární és fokozott erővel kell dolgozni a takarékoság keresztülvitelére, a korrupció letörésére és a közrend helyreállítására. A radikális klub legutóbb lefolyt vita arra enged következtetni, hogy a párt egy részében megvan az ambíció ezeknek a feladatoknak elvégzésére.

Az egyik ellenzéki kombináció az, hogy a radikális párt egy része és az ellenzék nagyobb része között koalíció jönne létre. Ha azonban a radikális pártnak ez a része nem tartana ki a megkezdett uton, kialakulna az ellenzéki blokk teljes frontja a radikálisok ellen. Egy másik — szintén ellenzéki — verzió szerint a demokraták, független demokraták, muzulmánok és Rádics-párt támogatói. Ezzel összefüggésben ellenzéki körökben rámutatnak arra, hogy Petrovics Nasztáz meglátogatta Davidovics Ljubát és hosszú tanácskozást folytatott vele, aminek jelentőségét fokozza, hogy nemrég Rádics István látogatta meg Petrovics Nasztáz

és két óra hosszat tárgyaltak.

A „Politika” hiradását a kormány oldalán derűtlenséggel fogadják és az ellenzéki kombinációkat teljesen alaptalannak minősítik.

A pénzügyminiszter amerikai utazása

A hétfőre összehívott minisztertanácson Dr. Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter megkapta a végleges instrukciókat amerikai útjára. A pénzügyminiszter valószínűleg csütörtökön utazik Párisba a pénzügyi delegációval, amelynek tagjai Avramovics Radoszláv volt pénzügyminiszterhelyettes, Radosavljevics Milán kereskedelemügyi miniszteri osztályfőnök, Stosovics Andre pénzügyminiszteri titkár, azonkívül báró Schvegel dr., Stajinic Mirosláv dr. és Kezman Lujó dr. nemzetgyűlési képviselő.

A delegáció néhány napot Párisban fog tölteni, ahol a pénzügyminiszteriumban tárgyalásokat fog folytatni a háboru előtti adósságok törlesztéséről. Párisban csatlakozik a delegációhoz dr. Gyurics londoni jugoszláv követ. A delegátusok Scherbourghban szállnak hajóra a és a Majestik nevű hajón kelnek át a tengeren. A delegáció január 6-án indul és hír szerint csak február közepén tér vissza Amerikából.

*

A kisebbségi kérdés a dubrovniki konferencián

A kisantant külügyminiszterei a kisebbségi kérdéstről is tárgyalnak

Beogradból jelentik: A kisantant külügyminisztereinek dubrovniki konferenciájára, amelyt január 14-én tartanak meg, nagyban folynak az előkészületek. A kisantant külügyminiszterei már megállapodtak a konferencia programjában. Hír szerint az Ausztriához való viszonyt, a magyar királykérdést a biztonsági paktum ügyét, a Szovjetországhoz való viszonyt, a dunai hajózást, a leszerelés ügyét

és a kisebbségi kérdést fogják megvitatni a konferencián.

A külügyminisztereket és kíséretüket a dubrovniki Imperiál-szállóban fogják elszállásolni. Politikai körökben úgy tudják, hogy Pasics miniszterelnök is részt fog venni a kisantantkonferencián. Pasics teányánál, dr. Racsicsnéál fog lakni Dubrovnikban.

*

Rádics agitációja az osztrák határon a határmenti falvak csatlakozása érdekében

Bécsből jelentik: Az esti lapok hasábos cikkeket írnak arról, hogy Rádics István és párhívei erőteljes tevékenységet fejtenek ki abban az irányban, hogy Jugoszláviával határos osztrák községeket az SHS királysághoz való csatlakozásra bírják.

A fantasztikusnak látszó híresztelések sze-

rint Rádics gazdaságot, jólétet és teljes politikai szabadságot ígér az osztrákoknak a csatlakozás fejében.

A lapok megemlítik azt is, hogy Rádicsék akciója arra is kiterjed, hogy a katolikus vallású horvát lakosságot a görög keleti hitre való áttérésre buzdítsák.

A novivrbászi kiállítás

A Karácsonyi ünnepek alatt a novivrbászi ipartestület a múlt évi kiállításon díjazott iparosok tiszteletére nagy ünnepséget rendez, s ez alkalommal fogják kiosztani azon érmekeket, amelyeket kintintetésül kaptak.

Kiosztásra kerül: 50 arany, 46 ezüst, 28 bronzoklevél és 3 élsmerő levél. A díjak legnagyobb részét a novivrbászi és sztárvrbászi iparosok, valamint novisadi és szubotici iparosok nyerték. Aranyoklevéllel díjazták a novivrbászi gyáriparosok és kereskedők, méhész-, tüzoltó- és gazdasági egyesületeket a kiállításon való eredményes közreműködésükért.

Az okmányok az iparművészet valóságos remekei. Plasztikai szépségben domborodnak ki az ábrázoló alakok, mintha a tervező művész alkotásával is jutalmazni akarná a novivrbászi kiállítás díjat nyert szorgalmas iparosait.

Az aranyérmét nyert iparosok között ott találjuk a novisádi kiállításon is kitüntetett Garamszegi Dezső, Annabring János, Jakob Ádám és Pót Györgyöt, valamint a novisadi Bernold Szilvesztert stb.

A kiállítás tervezői: Lok András, Matias Károly, Valter Mátyás, kik életre hívták a Vajdaság egyik legszebb kiállítását, munkájukért az össziparosok elismerését nyerték.

A magyar parlament szünete

Budapest, dec. 21. A nemzetgyűlés mai ülését fél tizenegy órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Az elnöki előterjesztés után harmadszori felolvasásban fogadja a nemzetgyűlés a rokkantak ellátásáról szóló törvényjavaslatot. Minthogy a nemzetgyűlés mai ülésének több tárgya nem volt, az elnök napirendi javaslatot tesz. Azt javasolja hogy a legközelebbi ülést 1926 január 19-én kedden délelőtt 11 órakor tartják, amelyre napirendre tűznék az 1925—26 évi költségvetés egyes tárcájának folytatásáról tárgyalását. A nemzetgyűlés egyhangulag tudomásul veszi az elnök javaslatát. Az elnök azután felhatalmazást kért hogy az ünnepek alkalmával a nemzetgyűlés jökvánatait tolmácsolja a kormányzóak. Ezután az elnök kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván az összes képviselőknek és ezennel a nemzetgyűlés háromnegyed tizenegy órakor ért véget.

Bizalom Briandnak.

Páris, dec. 21. A kamara 300 szavazattal 29 szavazat ellenében elfogadta Cazal napirendi indítványának első részét amely bizalmat nyilvánít a kormány iránt. A kamara keddi délelőtti tartja legközelebbi ülését.

Optimista pénzügyminiszter

Páris, december 21. Doumeur pénzügyminiszter a minisztertanácsnak előadta pénzügyi tervét. Kifejtette, hogy nézete szerint teljesen el lehet majd érni a költségvetési egyensúlyt. Az a szándéka, hogy elsősorban az adókat fogja igénybe venni.

Bulgária cáfol

Szofia, december 21. A külföldi sajtóban elterjedt azok a híresztelések, amelyek újabb kommunista összeesküvés állítólagos felfedezéséről szól teljesen légbőlkapottak, mivel az országban nem fedeztek fel újabb kommunista szervezkedést.

Egyiptomi polgármesterek bojkottja.

Kairó, dec. 21. Kairói Reiter jelentések szerint Egyiptom polgármesterei között mozgalom fejlődött ki, amelynek célja hogy a Zivar pasa miniszterelnök részéről előkészített új választásokat bojkottálják. Egyedül a tallai kerületben 41 polgármester lépett vissza vagy mondott le. Valószínű hogy a polgármesterek többsége egész Egyiptomban leköszön.

Állítólag a szociálista párt vezetői is benvannak a magyar kommunista mozgalomban

Budapest, dec. 21. A bukaresti gyorsvonattal szombaton reggel Budapestre érkezett kommunista gyanus négy utast beszállították a főkapitányságra. Hetényi főkapitányhelyettes azonnal megkezdte kihallgatásukat, amelynek során kiderült, hogy az egyik közülök egy volt miniszteri tanácsos, aki hosszabb idő óta az utódállamok területén tartózkodik. Az uriasan öltözött gyanusítottak tagadták a terhükre rótt bűncselekményt, de a detektívek elbűk tarták a bizonyítékokat, amelyek szerint kommunista agitáció kifejtése céljából jöttek Magyarországra. A volt miniszteri tanácsos az utódállamokban való tartózkodása alatt súlyos elbírálás alá eső sértést tett Horthy István kormányzóra. Ezt a vádlott nem is tagadta, de a kommunista agitáció vádját hamisnak mondja. Kihallgatásuk után mind a négyet őrizetbe vették. Ujabb jelentés érkezett, amely szerint négy újabb kommunista agitátor érkezik Magyarországra.

A budapesti szociálisták is be vannak keverve?

Erdekes adatokkal szolgál a budapesti rendőrség a napokban letartóztatott kommunistákról. Rájöttek az iratok tanulmányozásánál, hogy maga a szociáldemokrata párt, mint hivatalos tényező távol tartja magát mindenféle kommunista összeesküvéstől, de mint magán emberek ezekbe „a szervezkedésekbe” részt vesznek és állandó összeköttetést tartanak fenn a bécsi szovjet delegációval, és közben rendszeres fizetést is kapnak a delegációtól. A rendőrség munkája az eddigi őrizetbevételekkel még nem szűnt meg. Az iratok pontos áttanulmányozása után mindig több és több ember keveredik bele a bűnténybe, akiket őrizetbe vettek és letartóztatásuk már csak órák kérdése.

Hivatalos jelentés.

A főkapitányság a Magyar Országos Tudósító útján közli a következőket: Néhány hét óta két idegen állampolgár politikai hírszerzéssel foglalkozik. Bebizonyosodott, hogy ezek az emberek, a bécsi szovjetdelegáció szolgálatában állanak és összeköttetésben voltak egy másik szomszédos állammal is. Sorozatos jelentéseket vittek a szovjet unió számára. Valamennyiről kiderült, hogy a bécsi szovjet delegációtól hónapok óta fizetést huztak. Ezt saját valóságukkal is igazolták. A rendőrség a gyanusítottakat december 18-án vette őrizetbe. Az ügyben egy Kulcsár Lipót nevű külföldi újságíró is szerepel, aki mint egy bécsi közgazdasági hetilap tudósítója szerepelt Budapesten. Az összefogott kommunisták beismerték, hogy a szovjet bécsi meghatalmazottaitól kapták a megbízást és ezért havonként 40—50 milliót kaptak.

Marich Jenő a késő esti órákban eszközölt kihallgatása alkalmával előadta, rövid idő előtt üzleti ügyekben Novisadon tartózkodott és onnan került fel Budapestre. Megmotozása-

kor jugoszláv utlevelet találtak nála.

Kit tartóztattak le?

A bukaresti gyorsvonattal Budapestre érkezett kommunista agitátorokkal együtt letartóztatták Marich Jenő, volt miniszteri tanácsost, aki ellen kormányzósértés és államellenes cselekmények egész sora miatt folyik az eljárás.

Marich Jenő, volt miniszteri tanácsos, egy Klinger nevű híres pesti fogorvos fia. A fiatal Klinger adoptáltatta magát egy Marich nevű előkelő urral és mint dr. Marich Jenő már a békeévekben a Kereskedelmi Múzeum bukaresti levelezője volt. Mint ilyen került a kereskedelmi minisztériumba, ahonnan amikor megalakult a közlelmzési minisztérium, került mint osztálytanácsos a közlelmzési minisztériumba. Amikor Windischgrätz Lajos volt a kereskedelmi miniszter, mint címzetes miniszteri tanácsos már az elnöki osztály vezetője volt. Időközben patant ki a nagy port felvert burgonyapanama, amelynek folyamán Marichot le is tartóztatták. Rövid fogság után tisztázta magát ebben az ügyben, de állásáról lemondott. A sokáig húzódo burgonyapanama folyamán sikerült ügyeit annyira rendbehozni, hogy mint miniszteri tanácsost nyugdíjazták. Marich Jenő bukaresti tartózkodása idején egy gazdag román bojár leányát vette feleségül.

Az eddig adóssággal küzdő teljesen szegény Marich sorsa hirtelen megjavult. Feleségével együtt Budapestre költözött és apósa segítségével megvette a Németvölgyi út 45 szám alatt levő főúri villát Bárczy Istvántól 1921-ben Marich eladta a villát és feleségével együtt visszaköltözött Bukarestbe, ahol különböző spekuláció folytán az egész hozomány elszűnt és Marich újra elszegényedett, majd adósságainak hátrahagyásával újra visszatért Budapestre. Mindenféleképpen megpróbálkozott, de semmire sem sikerült neki. Ekkor környékeztek meg őt a bécsi szovjetdelegáció tagjai, akik úgy gondolták, hogy a teljesen elszegényedett miniszteri tanácsost könnyű lesz felhasználni bolsevista célokra. Marich hajlott is az ajánlatra és elvállalta a szovjet propaganda és hírszolgálat végrehajtását. Nemcsak a magyar, hanem a romániai dolgokról is referált a szovjet unió bécsi delegációjának.

A budapesti rendőrség már teljesen ki nyomozta a szovjet budapesti agenseinek munkáját, most még csak az egyes szereplő személyekre vonatkozó részletes nyomonzást folytatják le. Amint az összes őrizetben lévő kihallgatásáról elkészülnek a részletes rendőrségi jegyzőkönyvek, haladéktalanul megtörténik az ügyben kompromittált személyek letartóztatása. Hetényi főkapitányhelyettes ma délelőtti személyesen tett jelentést a politikai osztály újabb nyomozásának eredményéről Nádosy István országos főkapitánynak és a belügyminiszternek.

Éjszakai lövöldözés a temerini utcán

Vásárnap éjjel 2—3 óra között a Temerini utca 90 számú ház előtt, Szlankamenac Joco rendőrfelügyelőhöz futott egy férfi és csak annyit mondott:

— Segítséget! Le akar lőni.

Ebben a pillanatban két lövés halatszott és a golyók Szlankamenac mellett furódtak a falba. Szlankamenac erre a menekülő férfivel együtt egy kapu alá húzódott, a lövöldöző férfi pedig egy szomszédos házba ment. Néhány percig nem mozdult a lövöldöző, mire Szlankamenac keresésére indult. Alig tett néhány lépést szembetalálkozott a lövöldözővel, aki most már a rendszerfelügyelőre fogta revolverét, elsütötte, de az csütörtököt mondott. Szlankamenac Joco erre rávetette magát a támadóra, lefegyverezte és a rendőrségre kísérte ahol Malencsics Rodoljub ügyeletes kapitány azonnal megkezdte kihallgatását.

A kihallgatás során kiderült, hogy a lövöldöző férfi Vukovojác Ilija novisadi vas-

kereskedő, akit üldözött ez pedig Mécslenkoff Dimitrije orosz menekült.

Vukovojác azzal védekezett, hogy ittasan jött haza és az udvarban négy ismeretlen férfit látott, mire felszólította, hogy távozzanak. Ezek azonban nem mentek, erre ő lakásába ment, kihuzta revolverét és közéjük lőtt. A lövésre hárman a kerítésen át megszöktek, a negyedik pedig az utcára menekült. Ezt üldözte ő és amikor Szlankamenac a sötétben feléje közeledett, azt hitte, hogy az ismeretlen akar rátámadni és ezért lőtt.

Mécslenkoff ezzel szemben azt mondta hogy Vukovojác felesége kiszaladt az udvarba, ahol ő négytársával beszélgetett és megkérte, kísérje haza szüleihez, mert férje meg akarja ölni. Vukovojác felesége után kijött az udvarba és amikor látta, hogy vele beszélget ő rá támadt. A rendőrség Vukovojácot átadta az ügyészségnek. A vizsgálóbíró kihallgatása után szabadlábra helyezte.

KISEBBSÉGEK

(—) Romániában megszavazták az iskolatörvényt. A román kamara a múlt héten megszavazta Anghelescu iskolatörvényét, amelyhalálra ítéli a kisebbségi iskolákat. A kamara után a szenátus is megszavazta változatlanul az iskolatörvényt, sőt még Anghelescu módosításait sem fogadták el.

Politikai körökben általános a vélemény, hogy az iskolatörvény erőszakos megszavazása és a beigért engedmények visszavonása szaktársa fog vezetni a Magyar Párt tárgyaló bizottsága és a kormány között. Lehetetlennek tartják ugyanis, hogy a történetek után a magyarság szavazatait meg lehetne nyerni a liberálisok részére. A magánoktatási javaslat vitája, amelyben az Averescu-párt képviselői sem emeltek szót a népkisebbségek mellett, jelentékeny közeledést hozott létre a Magyar Párt és az ellenzéki koalíció között, amelynek tagjai élénken támogatták a népkisebbségi álláspontot. Jorga Miklós, Maniu Gyula, Vajda Sárdor és Lupas vettek részt a vitában a nemzeti párt részéről és élesen támadták a liberálisok kisebbségellenes irányzatát. A parasztpárt nevében pedig a záróülésein T. Jacobescu képviselő a következő deklarációt olvasta fel:

„A parasztpárt elveti a törvényjavaslatot, amely az államosító és bürokratizáló szellem szüleménye, amelynek rendelkezései ridegek és nem felelnek meg a szociális szükségleteknek és megszüntetik a kisebbségek jogait, noha azokat az alkotmány és az egyesülési deklarációk megszentelték.

A parasztpárt híven programjához, őszintén kívánja az állam összes polgárainak harmónikus együttműködését, akiknek egyenlő kötelezettségek, de egyenlő jogok is biztosítandók, Ennélfogva elismeri a kisebbségeknek azon jogát, hogy közösségekben szervezhessék meg magukat s így az állam keretei között összes kulturális érdekeiket és nemzeti nyelvükön való oktatásügyüket maguk kielégíthessék, az állam pedig köteles legyen arányos mértékben hozzájárulni e közösségek költségeihez.

Az állami ellenőrzés mértéke csak az állam nemzeti érdekeinek korlátai között maradjon.

A felekezetek szabadon tarthassanak fenn iskolákat s az állam ugyanolyan arányban segítse ezeket, mint az állami iskolákat.

A jól szervezett magánkezdemenyezés értékes kiegészítője a közoktatásnak.

(—) Pozsonyban a munkások védik meg a magyar cégtáblákat. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a szlovenszkói fasiszták bejelentették azon cégtáblák eltüntetését, ahol nem a szlovák cím van felül. Ezen fenyegetéseket végre is hajtották, de nemcsak ezeket a cégtáblákat verték le, hanem mindazokat, amelyek más nyelvű felirat is volt. A cégtábla rombolás után a pozsonyi kommunista érzelmi munkásság a Munkásokban népgyűlést tartott amelyen a következő határozati javaslatot fogadta el: A cégtáblák erőszakos lerombolásában a kisebbségi jogok lábba való tiprását, a céltalan rombolásban pedig azt a veszélyt látják, hogy a szlovák fasiszták Pozsonyban gyökeret ver. A határozati javaslat kimondja azt is, hogy a munkásság körében gyűjtést fognak indítani egy olyan alapra, amelyből egy ellenszervezetet fognak megalakítani. Ennek a munkásszervezetnek kizárólag védelmi célja lesz. Végül kimondta a gyűlés, hogy nem az egész diákság ellen foglal állást az ellenszervezet megalakításával, hanem kizárólag a romboló feketeingesek ellen.

Olvassa a Délbácskát!

Tüzifa, kőszén, koksztól legolcsóbb, legjobbat LIGNUM BRACIA POPOVIĆ cégnél, Jermenski drum. Telefon 585.

SZERÉMSÉGI SZVECSÁR IDILL

Amikor a Mikulás megállítja a gyorsvonatot

A zagrebi gyorsvonat két óra hosszat vesztegelt egy szerémi állomáson, mert a vasuti személyzet a szláváját ünnepelte

Beográdból jelentik: A zagrebi gyorsvonat, amely rendes körülmények között reggel 8 órakor érkezik Beográdba, szombaton éjjel hirtelen megállt egy szerémi vasútállomás előtt, ahol pedig a gyorsvonatnak egyáltalában nincs tartózkodási ideje. A szemafor ugyanis tilosra volt állítva, és a mozdonyvezető a vasuti szabályzat szerint azonnal megállította a vonatot. Az utazó közönség ijedten ugrált fel és mindenki a kocsiajtók felé sietett. Csakhamar elterjedt a hír, hogy valószínűleg a hófúvás miatt nem tud tovább indulni a vonat. Mások viszont úgy tudták, hogy alighanem összeütközött vagy kisiklott a mozdony s most órákhosszat kell majd vesztegelniük a pályatesten.

A kalauzok azonban rövidesen megnyugtatták a közönséget, hogy nem történt komolyabb baj. Csak a szignál miatt nem indulhat tovább. A mozdonyvezető megszólaltatta a szirénát, de a szemafor nem engedett szabad utat, az állomásról pedig senki sem jelentkezik. A mozdonyvezető természetesen addig nem indíthatta meg a vonatot, amíg nem kapja meg a szabályos jelzést. Saját felelősségére pedig nem cselekedhetett.

Elmúlt egy félóra és elmúlt egy óra is, de a vonat nem mozdult. Az utasok már türelmetlenkedtek. A vonatvezető is attól félt, hogy hátha mögöttük szalad be egy másik vonat, amelynek nincs „tilos” jelzése, a katasztrófa ez esetben nem kerülhető el. Az utasok legnagyobb része leszállt, és a személyzet köré gyülekezett.

— Mi történt tulajdonképpen — kérdezik.
— Semmi, csak a „dezsurni” tisztviselő ment el szvecsárra a faluba és még nem jött vissza.

— Az más — mondja egy kedélyes gazdaember, — ha a szvecsárját ünnepli, akkor megbocsátjuk neki!

— És meddig fog ez még tartani? — kíváncsiaskodnak a többiek.

— Ameddig visszajön, hogy „szabadra” állíthassa a vonalat.

— Ez nem úgy van — dühöngnek a beográdiak. Nekünk dolgunk van és nem passzióból utazunk. Tessék megkerestetni a tisztviselőt.

És két beográdi ember valóban leszállt a vonatról, egy szánkót kerítettek valahol és a „szvecsár” keresésére indultak. Kiáltásaikkal felverték az egész falut, amelyet ugyan nem kellett nagyon felverni, mert ugyszólván mindenki a szláváját ünnepelte.

Hosszú keresés után végre rátaláltak a „dezsurni”-ra. Egy gazdag földbirtokos szlávájára volt meghíva és éppen az ötödik liternél tartott, amikor az utasok betoppantak.

Nagy diadalordítással fogadták a beográdiakat. Amikor elmondották, hogy nem tudnak tovább utazni, mert a szolgálatban lévő tisztviselő meglógott, a vendégszerető szvecsár az egész társaságot ott marasztalta.

— Ugyis fáznak az urak, üljenek le egy percre, majd felmelegednek addig.

A beográdiak nem sokat teketóriáztak. Ugy sem játszik már szerepet, akár öt perccel előbb vagy később térnek vissza a vonat-
hoz, a fő, hogy megtalálták a „dezsurnit”.

Az öt percből tíz perc is lett, sőt harminc, negyven és ötven perc is. A jó szerémi bostól annyira berugtak a beográdiak, hogy most a „dezsurni”-nak kellett őket becipelnie a vonat-
hoz, amelynek utasai már halálfélelemben vonaglottak.

Öt órai tartózkodás után indult el a vonat. A kedélyes gazdaemberek jót mulattak az eseten.

— Nem baj — mondották, csak egyszer egy évben van Szveti Nikola.

A vonat persze reggel nyolc óra helyett csak délután futott be a beográdi állomásra. A Szveti Nikola tartóztatta fel.

Ne jöjjetek utánunk...

Kétségbeesett figyelmeztetés Délamerikából

Toma István noviszádi munkás, a Darányi-telepen olvasta a Délbácska cikkeit, amely óva intett mindenkit a délamerikai uttól. Toma István azonban ennek ellenére is hitelt adott a kivándorlási ügynökök csábításainak és családjával együtt nekivágott a délamerikai utnak. Most levelet írt szüleinek és ez a levél mindennél jobban beszél.

„Kedves Szüleim és Testvéreim. A sorsom felől nem dicsékedhetek, mert azt gondoltam, hogy itt jobb lesz, most látom azonban, hogy itt százszor rosszabb, mint ahogyan a Délbácska megírta. Három hétig nem kaptam munkát, most kubikolok, de alig keresem meg a kenyérré való. Három család — tizenhat személy — lakik egy szobában és csak így tudjuk megfizetni a nagy házbért, persze butor nincs és mind a földön alszanak.

A munkás itt nem ehét mást csak fekete kenyeret, ha ugyan telik rá. Az időjárás is borzasztó, az egyik percben úgy esik, mintha

ajttárral öntenék, a másik percben már tüzel a nap. Mindenki beteg itt és úgy néz ki, mintha a sírból jött volna ki. Csak egyszer el tudnék innen kerülni, mert itt még meghalni sem jó, el sem temetik itt az embert, hanem elégetik, ezt is pap nélkül, sem nem keresztelnek, sem nem esketnek. Törvények sincsenek és akárhol agyonlőhetik az embert. Most csak arra kérek mindenkit, ne hagyja magát rábeszélteni, hogy ide jöjjön, mert én megírom az igazat, ahogy van, nem teszek úgy mint azok, akik azt írják haza, hogy jól vannak, de csak azért, hogyha már ők kitörték a nyakukat, törje más is.

Mindenkit figyelmeztetek, aki ki akar jönni, hogy ne jöjjön, mert elegen vagyunk itt, akik vagy elpusztultak, vagy el fognak pusztulni.”

A négy oldalas levél minden sorából kétségbeesés hangzik és figyelmeztetés, hogy senki se menjen Délamerikába, mert az maga a pokol.

A Vojvodina jogi fakultása fontosabb, mint a szlovéniai

A Vojvodina tiltakozik jogi fakultásának megszüntetése ellen

Vasárnap délelőtt 11 órakor konferencia volt a Matica Srpska épületében, Csirics Irinej dr. püspök elnöklété alatt, amelyen tiltakoztak a vojvodinai jogi fakultás tervezett megszüntetése ellen. A konferencián a következő intézmények képviseltették magukat: A legfőbb államügyészség, a feljebbviteli bíróság, a bírák egyesülete, az ügyvédi kamara, az ügyvédjelöltek szövetsége, a mérnök szövetség, mérnöki kamara, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara, a termék yőzsde, a vojvodinai nagyipa-

rosok szövetsége, a Matica Srpska, Noviszád város, a noviszádi gör. kel. hitközség, a noviszádi Lloyd, a szuboticei város, Szombor város, levélileg a becskerekai kamara, Bácsmegeye és Béla Crkva város üdvözölték a konferenciát.

A konferencián felszólalók mind hangsúlyozták a suboticei jogi fakultás fenntartásának szükségességét, úgy aiami, mint nacionálispolitikai és kulturális okokból. A Vojvodina önálló jogrendszerrel rendelkező terület. A Vojvodinában szükség van olyan intézményre,

amely a jogi ifjúságot a legfelsőbb fokon is kiképezi. Ez az intézmény a szubotici jogi fakultás, amely már régi óhaja volt a Vojvodina szerbjeinek, akik alig várták megnyitását. Tanulmányi szempontokból is szükséges fennállása, mert 330 hallgatója van és ezek száma napról-napra növekszik. A fakultás megszüntetését nem lehet pénzügyi érvekkel bizonyítani, mert fenntartása nem kerül többbe, mint egy gimnáziumé. A vojvodinaiak úgy tekintik, hogy mindaddig joguk van egy fakultásra, amíg a szlovéneknek csak egy fakultásuk is van, mert a Vojvodinában több lakos van, mint Szlovéniában és több adót is fizet.

A konferencia a következő határozati javaslatot fogadta el.

1. A vojvodina jogi fakultás megtartására alakult bizottság Vojvodina nacionális-kulturális fejlődése alapján tekinti, hogy a Vojvodinában, Suboticán megmaradjon a jogi fakultás és hangsúlyozza, hogy az egyetemokről szóló törvény meghozatalánál feltétlenül gondot kell fordítani ennek a fakultásnak a megmaradására és fejlődésének lehetőségeit biztosítani, mert ezt kívánják az állam érdekeit és az, hogy a Vojvodinának joga végett ifjúsága legyen.

2. Ez a bizottság permanenciában marad a kérdés végleges rendezéséig és minden rendelkezésre álló eszközzel azon lesz, hogy megőrizze a Vojvodina ezen egyetlen fakultását.

A konferencia végén szűkebb végrehajtó bizottságot választottak, amelynek feladatává tették, hogy kísérelje figyelemmel az ügy további fejleményét és ha szükségesnek látja, hívja össze a bizottságot és mindazokat, akik segíthetnek.

Egy temerini tanító bucsubankettje

Léh Fülöp temerini tanítót 35 éves szolgálat után szintén nyugdíjazta a közoktatásügyi miniszter, s ebből az alkalomból volt tanítványai, barátai és tisztelői fényesen sikerült bankettet rendeztek tiszteletére.

A bankett előtt a német dalárda Wolfram Nándor tanító vezetésével az ünnepelt lakásán szerenádot adott. A szerenád után küldöttség élén ment el a bankett helyiségébe, a Kath. Körben lévő mozi terembe, ahol 130 terítéses vacsora várta.

Vacsora alatt Kopping Gáspár plébános meleg szavakkal emlékezett meg Léh Fülöp érdemeiről, aki egész tanítószkodását Temerinben töltötte el, s harminc évig mint r. kath. hitfelekezeti tanító állott az egyház szolgálatában.

Utána Kovács Antal tanító, a volt tanítványok egyike, ezek nevében bucsuztatta volt tanítóját, s beszéde befejeztével emlékül egy aranyórát adott át neki volt tanítványai nevében. Wolfram Nándor a tantestület nevében méltatta azt a kulturmunkát, s azt a kollégialis együttműködést, amit Léh Fülöp három és fél évtizedes pályafutásán kifejtett. Döme Ferenc az ipartestület volt elnöke, s Kovács József jelenlegi elnök az ipartestület nevében ünnepelték a nyugalmazott tanítót, mert az iparos tanonciskola megszervezése és fejlesztése, valamint az ipartestület vezetése, irányítása körül hervadhatatlan érdemeket szerzett. Elismerésük és hálájuk jeléül egy ezüst masszív cigarettatárcával ajándékozták meg. Pohárköszöntőt mondott még Horváth József és Keszler József iparos is. Horváth József az Amerikába szakadt, s azóta amerikai értelemben is milliomossá vált Fehér Mihály és Horváth István felalálók üdvözlését is tolmácsolta, mint olyanokét, akik szintén tanítványai voltak Léh Fülöpnek, akinek alapvető instrukciója segítette őket abba a pozícióba, amiben most vannak.

Léh Fülöp meghatottan válaszolt az elhangzott pohárköszöntőkre, s méltó büszkeséggel hivatkozott volt tanítványaira, akik között egyetemi tanárok, orvosok, ügyvédek, kántorok, tanítók és kitünő szakképzettségű iparosok vannak.

Léh Fülöpnek elévülhetetlen érdeme, hogy az alapvető kulturmunkán kívül ő vette rá a temerini szülőket, hogy gyermekeiket intellektuálé is neveltessék.

MÉG NEM HALTAK KI A VÁLLALKOZÓ SZELLEMŰ EMBEREK

Egy német mérnök, aki Berlinből Ázsiába akar gyalogolni, tegnap Noviszádra érkezett

Hatvan nap alatt tette meg az utat Berlinből — Noviszádról Angorába gyalogol
Utifelszerelése egy 20 kilós hátizsák

A tegnapi postával a következő levelet kaptuk a „Délbácska“ horgosi tudósítójától:

Tetens Frigyes, berlini fiatal mérnök, aki december hó-én lépett Horgosnál jugoszláv területre, ezelőtt hatvan nappal indult el gyalog Berlinből, hogy megismervén az átutazott vidékek téli szépségét, mérnöki tudásával keresse meg megélhetését Angorában, az épülő török fővárosban. A Berlin—Würzburg—Passau—Bécs—Budapest—Szeged—Horgosi utat két hó alatt gyalogolta végig. Látogatást tesz majd a szerkesztőségben is.

Nem tudjuk, vajon a beföldi posta-e olyan lassu, vagy Tetens urnak vannak-e olyan friss lábai, de mindenesetre meg kell állapítanunk, hogy ugyanabban a percben, amikor a horgosi levelet megkaptuk, Tetens ur is személyesen mutatkozott be nálunk. Egyidőben a horgosi postával.

Szép szál, pirosarcu fiatalember. Szerényen és kedélyesen bemutatkozik:

— Fritz Tetens, 26 éves építészmérnök, Berlinben született, de nem vallja magát porosznak, hanem „germának“.

— Ich bin ein „Frieze“ — mondja — also kein Preusse. Ein echter Germane.

Arca felderül, mikor megkérdezzük, miért vállalkozott ilyen nagy utra gyalogosan, télviz idején.

— Hat hónapig állás nélkül voltam. Németországban most már a mérnököknek sem kedvez a szerencse. A mostoha gazdasági viszonyok mellett a közmunkák szünetelnek. Megutáltam a fővárost, világot akartam látni. Senkim sincs, aki sirna utánam, nekivágtam tehát a világnak és egyelőre Angorába tartok.

— Október 21-én indultam el Berlinből. Első állomásom Leipzig, azután Gera, Würzburg, Bamberg, München, Regensburg, Passau, Linz és Bécs. Az osztrák fővárosban 8 napig tartózkodtam egyik rokonomnál. Onnan tovább indultam Komáromon át Budapestre, ezután Alsónémedi, Lajosmizse, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kistelek, Szeged, Rókus, Horgos, Senta, Ada, Stari Becsej, Temerin és Noviszád. Összesen 60 napig voltam uton, természetesen pénz nélkül.

— Olyan természetesnek tartja azt, hogy pénz nélkül utazik?

— Igen, mert úgy ismerem meg az embereket. Ha pénzem volna, mindenki bókolna és a kedvemre járna; senki sem volna őszinte velem szemben. Így azonban sokkal nyiltabak az emberek. Németországban megszünt a vendégszeretet, ott mindenki csak pénz és kereset után rohan, nem törődnek tehát a vendégekkel. Viszont sehol sem tapasztaltam olyan

vendégszeretetet mint a Bácskában.

— Magyarországon mindenütt a plébániák vendége voltam. Szirmák Gyula alsónémedi adminisztrátor a következőket írta az emlékkönyvembe:

„E könyv tulajdonosát, mint tanulmányuton levő törekvő ifjút szeretettel vendégül láttam. Mint kellemes, művelt ifjút mindenki szíves pártfogásába ajánlom.“

Ugyancsak másutt is egész csomó ajánló leveleket kapott a fiatal vándor, a Bácskában pedig Takács Ferenc horgosi káplántól, Márton Mátyás starakanizsai plébánostól, Schwerer Imre bácskogradistei és Kopping Gáspár temerini plébánostól is.

Egész uti felszerelése nem más, mint egy hátizsák, benne pedig 3 pár fehérnemű, egy könnyű cipő, borotvakészülék, könyvek és egy kézi gyógytár. A hátizsák súlya 20 kiló.

— Nagyszerűen éreztem magamat az egész uton — mondja a vándor. Némelykor ugyan hideg volt, 18 fokos zimankos hidegben vándoroltam napokig, de menetelés közben felmelegedtem. Ha itt-ott elfáradtam, egy köre telepedtem le és versekbe ölttem jókedvemet.

Tetens ur ugyanis poéta is és nem is olyan rossz verselő, ahogyan egy építészmérnökötől kitelne.

A legjobban Jamnitzky Malvin földbírtokos szentkúti kastélyában érezte magát. A fiatal özvegyasszony mindennel ellátta és örökre ott akarta tartani. Tetens ur azonban idejekorám megszökött a veszély elől.

— A szerelem — mondotta — nincs benne az uti programomban. A csábító Cyrécét egyszerűen faképnél hagytam. Majd ha ember lesz belőlem, talán visszatérek hozzá.

A mérnök átlag 30 kilométert gyalogol naponta. Horgostól Sentáig egy nap alatt tette meg a 36 kilométeres utat. Temerin előtt hófúvásba került Tetens s a járhatatlan uton csak nagy nehézségek árán vergődött Temerinig.

Tegnap délután már tovább folytatta útját. Noviszádról Beogradba, onnan Nisbe, Szófiába, Konstantinápolyba és Angorába gyalogol. Angorában egy esztendőig akar maradni s onnan Azsia belsejébe szándékozik vándorolni. Angoráig ötven nap alatt teszi meg az utat.

— S mikor jön vissza Európába? — kérdeztük. — Majd ha milliomos leszek — válaszolja és ezt olyan természetesnek tartja, mint amilyen hóbortos az angorai gyaloglása is. Ilyen dolgokra is csak németek vállaikozhatnak, mert van bennük ambíció és akarat is.

Elbucsuztunk tőle. Szerencsés gyaloglást kívántunk neki és hórihorgos alakja máris méteres lépésekben eltűnt a petrováradini ut irányában. Olyan szédületes tempóban indult neki az utnak, hogy alig tudtuk kísérni. Talán megsem áll Angoráig.

Az adóegységesítés törvénye elkészült

Vasárnap délelőtt tíz órakor tartották meg a noviszádi Lloyd helyiségekben a vajdasági adókonferenciát. Az ülést Szlepcsevics Zsárkó a Lloyd elnöke nyitotta meg, aki ismertette a gyűlés egybehívásának okait és üdvözölte a megjelent Sztankovics Szvetozár képviselőt.

Petrovics Brankó dr. a tőzsde főtitkára ismertette ezután, hogy a kormány a vagyonadó és a 15 százalékos betegápolási pótdadót szüntette meg, ami csak nagyon kis könnyítést jelent az adózás terén.

Sztankovics Szvetozár képviselő ezzel szemben rámutatott arra, hogy e két adó nem megszüntetése meglehetősen tehermentesítés, mert pl. egy millió dinár vagyon mellett csak a vagyonadó és pótlékai 24.000 dinárt jelent.

A kormány már kidolgozta az adóegységesítésről szóló törvényt, amit már ez évben

akart a szkupstina elé beterjeszteni, de a karácsonyi szünet miatt erre csak februárban kerülhet sor. Az adóegységesítésről szóló törvény az alkotmány mellett az ország legfontosabb törvénye.

Koszics Mirko dr. kifogásolta, hogy az új törvény megalkotásánál nem hallgatták meg az iparkamarák véleményét.

Dr. Paulovics zemuni bankigazgató szerint az adóegységesítésre csak csak 1928-ban kerülhet sor, de addig is könnyíteni kell az adóterheken.

Sztankovics Szvetozár megígérte, hogy a vajdasági radikális képviselők mindent meg fognak tenni választóik érdekében.

Néhány kisebb jelentőségű felszólalás után a konferencia véget ért.

HIREK

Spicce

A „spiccek” több értelme van. Ha valakinek valamire a foga fáj, azt szokták mondani, hogy „spiccel rá”. Ha a ballerina lábujjhegyen táncol, azt mondják hogy „spiccel”. A csipkére is azt mondják, hogy „spicni”, de vannak azután kutyák is, amelyeket „spicnek” hívnak. Egy barátom is van, annak is „Spitz” a neve. (Azt mondják, hogy előbb Spitznek hívták s csak azóta lett Spitz belőle, amióta megnősült.) A legaktuálisabb azonban a spicce olyankor, amikor valaki becsipett. Ha uriember becsip, ráfognak, hogy szalon „spicce” van. Ez valahogyan előkelőbb hangzik, mint a berugás. Hát ilyen spicceket legutóbb szombaton láttam, amikor a Szveti Nikolát ünnepelték görög-keleti vallású polgártársaim. Ritkán láttam ilyen lelkes hangulatu szvecsárokat és még ritkábban láttam annyi spicces embert, mint szombaton. Mindenki bespiccelt. Nem is kell csodálkozni rajta, hiszen egész házsorokat kellett végigjárni, ha minden egyes szvecsárnál akarunk bekopogni. A spiccelés már délelőtti kezdődött holmi törkölyökkel és egyéb reszelős itókákkal. Ha már leszaladt a torkunkon a „karcos”, előkerült a butélia meg a bilikom. Délután végigspicceltük az összes valamirevaló folyadékokat, este pedig a spiccelés már nemcsak a spicceknél kulminált, hanem a sampusznál is. Éjfél felé egy spiccessel találkoztam az utcán. A lámpavasat ölelgette és erőszakkal fel akart mászni rá.

— Hát maga mit csinál itt bácsi? — kérdeztem érdeklődve.

— Nem akar megindulni ez a masina, a teremburáját — mondotta elkeseredetten.

— Micsoda masina?

— Hát a vonat!

— Nem vonat ez bácsi, hanem lámpavas. Hová akar utazni?

— Rómába!

A válasz meglepett. Igaz ugyan, hogy minden ut Rómába vezet, de azért mégsem tételeztem fel, hogy valaki Rómából jön Noviszádra szvecsárt ünnepelni. Még egyszer kérdeztem tehát:

— Hová utazik?

— U Rim. Kod pape ... dadogta.

Tekintettel arra, hogy a „Rim”-et emlegette és Mikulás bácsi ünnepe szombatra esett, első pillanatban azt hittem, hogy talán Rimaszombatra akar utazni, de a „pápa” szegit ütött a fejembe Alighanem római ember az ipse.

— Hát hol is van az a Róma, bácsi? — kérdeztem még egyszer.

— Nincs messze a kutyafáját, s mégsem tudom elérni. Valahol India mellett.

Most már tisztában voltam a helyzettel. A spicces nem Rómába és nem a pápához, hanem Rumába a papájához akart utazni. Sok rumot ivott a spicces és rumos mámorában a rumot összetévesztette Rómával és Rómát Rumával.

— Tökrészeg az öreg — mondotta egy járókelő; hagyja csak, majd magától is kijózanodik.

— Nem tökrészeg, instálom — dadogta az aposztrofált, csak spicces. Szalonspiccem van; érti? És ezzel hatalmas lendülettel felmászott a lámpavasra. Felérve bosszusan dörmögte;

— Mégis csak disznóság, hogy nem világítják a kupékat. Hé, kalauz, gyujtsa meg a lámpát!

Hogy hazaért-e azóta Rumába, nem tudom, de olyan ügyesen mászott fel a sötét lámpa tejejére, hogy egy arasznyival mindenestre közelebb jutott, ha nem is Rumához, de legalább a Szveti Nikolához.

K. A.

1925. December 20. Kedd

Római katolikus: *Zenő*. Protestáns: *Zenő*. Görög keleti: *B. A. fogant*. A nap kel reggel 7 óra 46 perckor, nyugszik 4 óra 11 perckor. A hold kel 3 óra 58 perckor, nyugszik 12 óra 24 perckor. Nemzeti

Színház: Marinka a táncosnő. Apolló mozi: Asszony céger (Gloria Swanson a főszerepben.)

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban változékony, meleg, esős időjárás lesz. A szelek erősödni fognak, helyenként 10 méter sebességig. A felhőzet általános maradás csak helyenként fog szórványosan felderülni. Csapadék még sok helyütt lesz, nagyobb áradásokat előidézve. A hőmérséklet az egész országban emelkedni fog.

— **A francia klub estélye.** A novisadi francia klub december 26-án este 9 órakor társadalmi estélyt rendez a Szerb Olvasókör helyiségében (Njegus ucca 1.) A vezetőség ezúton is felkéri a tagokat, hogy megjelenésükkel járultanak hozzá az estély sikeréhez. A francia klub a jövőben több ilyen estélyt fog rendezni esetleg minden héten.

— **A Novisadi Atlétikai Klub 1925. év december hó 25 én, karácsony első napján este 8 órai kezdettel a Grand Hotel Sloboda disztermében közkívánatra ismét szinre hozza A „Szalmaözeveg” című négy felvonásos bohózatot.** Előadás után tánc reggelig. Elsőrendű szimfonikus zenekar. Kezdeté pontosan a kiírt időben. Jegyek elővetelben Nagyfejű kézimunka-üzletben, Jevrejska ul. 9. Pénztár nyitva délelőtt 10—12 és délután 3—8.

— **Megalakult a párisi magyar akadémia.** Párisból jelentik: Fialat magyar írók, tudósok és képzőművészek megalapították a párisi magyar akadémiát. Az új akadémia a magyar szellemi iparmunkáit, a teremtő géniusz nevében egyesíti. A párisi magyar akadémia megalakulását küldöttségileg tudatta báró Korányi Frigyes magyar meghatalmazott miniszter párisi követtel és a francia belügyminiszterrel.

— **Gyermekvédelmi kongresszus Svájcban.** Az Eszperantó hírszolgálat jelenti, hogy a genfi Népszövetségél tartott első gyermekvédelmi kongresszuson kiváló szónokok tartottak előadásokat a gyermekvédelem fontosságáról, így Weil Hullé francia, Cadonia olasz és Pollermann magyar kiküldött. A kongresszus egyhangulag elfogadta az előterjesztett nyilatkozatot, mely a „gyermek jogait” szabályozza. A nyilatkozatban foglalt program megvalósítására három szakosztályt alakítottak, melyek elnökei: Ciemens Pirquet bécsi tanár a higiénia és orvostudomány, — Georges Scelle dijoni jogtanár a társadalmi akciók és d'Aberdeen márkinő a nevelésügy és propaganda osztályának.

— **Az Ingyenkenyér Egyesület közszönete a futaki kereskedőknek.** A novisadi Ingyenkenyér Egyesület ez uton mond közszönetet a futaki kereskedőknek, akik élelmiszert adományokkal hozzájárultak a novisadi szegények karácsonyi segélyezéséhez és adományokkal lehetővé tették, hogy a szegények a karácsonyi ünnepek miatt nagyobb mennyiségű élelmi cikkeket jussanak.

— **Francia tanfolyam.** A novisadi francia klub január 1-től kezdve francia tanfolyamot rendez, amelyen nemtagok is résztvehetnek. Beiratás minden este 6—7 óra között a klubban.

— **Népszerű felolvasások.** A kátyi áll. iskolák tantestülete egy vonatkozó miniszteri rendelet értelmében, elhatározta, hogy a tél folyamán sorozatos, népies előadásokat fog tartani a felnőttek részére, amelyeknek célja a nép figyelmét felhívni a higiénia és a pedagógia főbb feladataira. Az első ilyen előadásokat dec. 20-án délután tartották meg és pedig Sztájtics Mileva k. a. „A betegségek megelőzéséről”.

(x) Ha hölgyismerősének kedveskedni akar, úgy vegyen részere ajándéktárgyat: könyvet, kottát, vagy karácsonyi zenealbumot „Papyrus”-nál, Noviszád, Jevrejska ul. 7.

Karácsonyi szenzáció!

Beszélő baba Din. 78-tól

Gyermek-gramophon Din. 98,

valamint minden elképzelhető gyermekjáték a legnagyobb választékban és legjutányosabb áron kapható *Véleki Pariski Magazin*, Novisad.

Frakk és klakk

A mai idők nagy ellentétéinek egyik vadvirága az az eset, mely most Párisban történt Csicserin látogatása alkalmával. A lapok ugyanis rendkívül érdekes részleteket közölnek az orosz követségen Csicserin tiszteletére rendezett fogadásról. Rakovszky párisi orosz követ eredetileg dinert akart rendezni a külügyi népbiztos tiszteletére és a szétküldött meghívókra a következő megjegyzést nyomatta: „Frakk és estélyi ruha”.

Theodor Bertin szocialista képviselő a részére küldött meghívót a következő megjegyzéssel küldte vissza az orosz nagykövetnek: „Theodor Bertin, Monceau le Mines munkásainak képviselője, nem rendelkezik frakköltönnyel, hogy egy asztalnál ülhesen az orosz parasztlak és munkások képviselőivel”.

Rakovszkyra ez a megjegyzés olyan nagy hatással volt, hogy az ünnepi diner-t lefújta és ehelyett egyszerű fogadást rendezett, melyen a meghívottak utcai ruhában jelentek meg. Így például Cachin kommunista képviselő tüntetően puha gallérral és világosszürke ruhában ment el a fogadásra.

Ime: a mai társadalom minden alapvető intézményének hadat izenő szovjet-rendszer képviselői is megtorpannak egy olyan formáción, ami a mulból maradt fenn. Hiába, aki diplomata lesz, ha mindjárt a szovjeté is, el kell ismernie a klakk és a frakkot ugyanugy, mint a titkolózást és a csürést-csavarást.

— **Ifjusági iratok, szépirodalmi művek, imakönyvek, képeskönyvek, levélpapírok, levelezőlap és bélyegalbumok jutányos árban kaphatók Ábrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30. (Hitközségi palota).**

— **Hat feleség gyászolja.** Kecskemétről jelentik: A kecskeméti rendőrség tegnap este letartóztatta Borbás Józsefet, egy ország-szerte körözött házasságszédelgőt. Borbás valomában beismerte összes bűneit. A házasságszédelgő az éjszaka folyamán a rendőrségi fogdában veronállal megmérgezte magát és mire észrevették már halott volt. A házasságszédelgőt hat rászédett feleség gyászolja.

— **A gázmérgezés gyógyítható.** A bécsi állatorvosi főiskolán ezidőszent érdekelt kísérleteket folytatnak egy szérummal, amely világító-gázmérgezés esetén biztos sikerrel jár. Az eddigi kísérletek kivétel nélkül hatásosnak bizonyultak. A hatás abban nyilvánul meg; hogy a testben rohamosan növekszik az oxigén mennyiség. Eddig csak majmokon végeztek kísérleteket. A majmokat előzetesen világító-gázzal megmérgezték. Az új szérumot most emberekben fogják kipróbálni, valahányszor gázmérgezés történik.

— **Autobilszerencsétlenség három halottal.** Berlinből jelentik: A hajnali három órakor, a Herrenbrücken hidon, súlyos autobilszerencsétlenség történt. Egy autó tartott a hid felé, a gépkocsiban három utas ült. A kettős hid nyitva állott, mert egy gőzös haladt el alatta. A gépkocsivezető a nagy havazásban csak későn vette észre a hid sorompóján levő vöröslámpát az ut nagyon csuszós volt, úgy hogy a kocsit nem tudta idejében megállítani. Az automobil áttört a sorompót, felfordult és lezuhant a tíz méter mély csatorna lejtőjén. A kocsi a zuhanás következtében pozdorjává tört. Mire segítség érkezett, a három utas már kisenvedett, a sofőrt pedig reménytelen állapotban szállították kórházba.

(x) Nyakkendővásár! Ezer drb. finom nyakkendő olcsó kiárusítása Fuchs Györgynél Menrath palotával szemben 2572-1-3

Nagy

Karácsonyi occasio

Karácsonyfadiszek!

Karácsonyi ajándéktárgyak!

Játékáruk, u. m.: lovak, biciklik, babák, szánkók, babakocsik stb. stb. óriási választékban

Pisker József és Tsánál, Novisad

Kralja Petra u. 3., a volt Fischer-féle bazár.

— **Beszűntetett vonatjáratok.** A subotici vasutigazgatóság értesítése szerint december hó 19-től kezdve a következő vonatjáratokat szűntették be: *Noviszád és Senta* között a 8118. sz. vonatot, amely 5 óra 25 perckor indult Noviszádról Sentára és a 8111. sz. vonatot, amely 2 órakor indul Sentáról Noviszádra. A *Subotica—Crvenka—Bogojevó* vonalon: a 8512. sz. vonatot, amely reggel 4 óra 25 perckor indul Suboticáról Bogojevóra és a 8513. sz. vonatot, amely délután 3 óra 45 perckor indul Bogojevóról Subotícára. A *Crnobrdo—Sekic—Novapalankai* vonalon: a 8711. sz. vonatot, amely délután 2 órakor indul Novapalankáról és a 8714. sz. vonatot, amely délután 5 óra 35 perckor indul Crnobrdoról.

(x) **Ingyen tűzifa.** Mult hó 20-án hirdettünk arról, hogy a „D. D. Za Eksploataciju Drva“ minden hónapban sorsolás útján meg fog állapítani egy napot — és mindazok, akik ezen a kisorsolt napon fedezték szükségletüket, negyed öl tűzifát ingyen kapnak. Amint ma a „D. D. Za Eksploataciju Drva“ velünk közli, a megejtett sorsolás szerint az elmúlt hónapra, amely november 20-tól december 20-ig tartott, november 26-ra esett, és mindazok, akik november 26-án vásárolták tűzifájukat, a szállító-jegy felmutatása ellenében negyed öl tűzifa átvétele végett jelentkezhetnek.

— **Nagy esőzés Magyarországon.** Budapestről jelentik: Az egész országban megindult általános esőzés folytán erős olvadás állott be. A csapadék helyenként meghaladta a tíz millimétert és egyes helyeken nyugati szelek voltak. Továbbra is enyhe és csapadékos idő várható.

(x) **Tűzifa, szén, koks** legolcsóbb *Keller* fetelepén, Strand ut. Telefon 417.

— **Szülőknek fontos tudni,** hogy törött babák javíthatók. — Valamint törött értékes üveg és porcellántárgyak ragasztását elvégzi Zala Gyula Novi Sad, Magyar ucca 39. 2561-5-1

— **A „Szalmaözvegy“** 4 felvonásos bohózat december 25-én kerül színre este 8 órakor a Sloboda nagytermében. Jegyek elővételben Nagyfejeő kézimunka üzletében Jevrejska utca 9.

(x) **Mit vegyek karácsonyilajándéku?** Ettől a gondtól megszabadul mindenki, aki el látogat a Noviszádi Harisnyakirály, Klein Jenő (Jevrejska ulica 13) üzletébe. Mindennemű harisnya, kötött és szövettáru rendkívül dus választéka mindenkinek nagyon megkönnyíti a választást. Leszállított árak. 2564-1-3

— **A noviszádi Kath. Gazdakör** műkedvelői f. hó 27-én vasárnap ismét előadják Csibe Károly „Katica“ 3 felvonásos népszínművet a Kör saját helyiségében.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb porosz szalon készén és gázkoks házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

(x) **Mégis csak Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

— **Caron, Le Narcisse Noir** dekánként e Soánál. 1—0

HA A NŐSZIVÉHEZ

akar férközni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét.

REDUKÁLT ÁRAK!

APOLLÓ dec. 22-én

GLORIA SWANSON legújabb filmje:

ASSZONYCZÉGÉR

Érdekesítő társadalmi dráma 5 felv.

Kiegészítésül:

MONTY BANKS, vígjáték 2 felvonásban.

Egy sportegyesületben nemcsak játszani kell tudni hanem szeretni is

Zsufolt padosok előtt, lélekemelő ünnepség keretében tartották meg vasárnap délután a NAK idei karácsonyi összejövetelét. A Bel-téri Katolikus Kör dísztermének közönsége ezuttal új vendégekkel gyarapodott. Télikendős, egyszerűen öltözött parasztasszonyok, szegényes ruházatu, kerek szemű, apró gyerekek emberek vegyültek az elegáns közönség közé. A kis legénykék nem tudtak betelni a hatalmas karácsonyfa gyönyörűségével. A padlótól a plafonig nyult az, telistele sokszínű, apró gyertyácskák-kal, selyempapírba csomagolt szaloncukorral, töménytelen karácsonyfadísszel. Mellette hosszú asztalon katonás sorba rakva a kiosztásra váró ajándékok tömege. A sárgásbarna, kitűnő szövetből készült úri ruhák, masszív, vadonatúj kis bakkancsok, finom gyapjuharisnyák, keztyűk, imakönyvek, rózsafüzérek.

Az ünnepséget Léh Jakab karnagy vezényletével az egyházi kar énekszáma nyitotta meg. Utána Fátth Ferenc apátplebános emelkedett szólásra. Nagyszerű beszédét a szeretet diadalának prófétái hasonlatával vezette be. Hogy egyesületi életet élhetünk, hogy a sport kulturájának keretén belül a játékosságnak is áldozhatunk, azt a krisztusi szeretet diadalra jutásának köszönhetjük. Ha valóra válna a regényíró fantasztikus álma és az emberiséget elszakítanak a szeretet melegségétől, kiméretlen pusztulás szakadna reánk. Arra figyelmezteti az ünnepély közönségét, tartsa meg és táplálja lelkében a krisztusi szeretetet, amelynek ezer nyi lángja száll hódolattal az ég felé, a karácsonyi ujjászületés szent ünnepén.

A mély hatást kiváltó beszéd után dr. Vilt Vilmos az egyesület elnöke méltatta az ünnepség jelentőségét. Tizenöt küzdelemben eltöltött év méltó befejezése a mai nap. Az egyesület abban az évben érkezett el működésének ehhez az állomásához, amikor a hívők százezrei zarándokolnak a szeretet jegyében az Örök Városba. Ez a szeretet kell, hogy áthassa a sportegyletek tagjainak lelkületét is, mert egy sportegyesületben nemcsak játszani kell tudni, hanem szeretni is. A szeretetnek, embermegbecsülésnek, jó szó és összetartás által vezérelt ember és ember közti különbséget nem ismerő becsületes nehéz munkának az eredménye ez a mai ünnepség. Felolvassa az adományozók nevét és arra kéri a megajándékozottakat, hogy abból a szép imakönyvből, vagy rózsafüzérből, amelyet ma ajándékul kapnak, imádkozzanak néha egy-egy tizedet hálaképpen a mai adományokért.

Nem hivalkodásból hívták ide azokat, akiknek adományt akarnak adni, hanem azért, hogy az ünnepi külsőségekkel, a csillogó karácsonyfaival maradandó emléket élesszenek azoknak a szívében, akiknek talán még karácsonyfára sem tellik.

Az énekkar nagy felkészültséggel intonált énekszáma után dr. Vilt Vilmos kiosztotta az egyesület első, második és ifjusági futballcsapatának játékosai között az értékes ajándékokat. A jószívű adakozók ezuttal a sportnak tollal harcoló katonáiról sem feledkeztek meg, mert egy-egy karvastagságú eredeti török cigarettaszípkával lepték meg a sajtó képviselőit.

Idősebb Schmidt Rezsónének, a jóteknycélu mozgalom egyik fáradságot nem ismerő önfeláldozó és odaadó vezetőjének kezéből vették a gyermekek az ajándékokat. A buksifejű, pöttöm kis legénykék nagy megilletődéssel lépegettek az asztal elé, hogy azután két kézzel megrakodva örömtől csillogó szemekkel jöjjenek vissza boldogan mosolygó szüleikhez. Edig szóvalán ajkuk egyszerre megeredt, itt is ott is felhangzik a szinte álomszerű boldogság röpke sóhajtása. Apró ujaikkal szorgalmasan bökdösik a cukorkát tartalmazó papirzacskót,

hátha lehetne belőle hamarjában valamit kihalászni. Nem tudták elképzelni, hogy lehetséges az, hogy amikor őket ilyen nagy boldogság éri, édesanyjuk szeméből egy-egy gyorsansikló könnycsepp hull a kedves karácsonyi csomagra.

Vilt Vilmos dr. zárószavai után a jöttet és a váratlan öröm boldogságának jegyében ért véget az idei karácsonyünnep, amely bokréta-ünnep volt annak az épületnek, amelyet a jóteknység alapzatán, a sportegyletek jövő munkálkodása van hivatva továbbépíteni.

Vasárnapi futballeredmények

Az ország egész területén beállott olvadás a pályákat használhatatlanná tette, ezért az összes kijelölt mérkőzések elmaradtak:

Budapest

FTC—UTE 2:0. Az FTC ezzel a győzelmével a bajnokság élére került.

MTK—Törekvés 2:0

Bécs

Rapid—Hertha 4:2

Bern

Amatör(Bécs)—Berni FC 5:1

Páris

Vienna—Read Star 8:0

A milánói Európa bajnokság vasárnapi szennációja, hogy a magyar Keresztes legyőzte Frimann finn világbajnokot.

A Radnicski intézője felkéri összes játékosait, hogy ma este 7 órakor a Magyar uccai Szücs-féle vendéglőben jelenjenek meg.

Felkérem a „Szalmaözvegy“ összes szereplőit, hogy a ma esti próbára pont 8 órára jelenjenek meg.

A Nemzeti Színház mősora. Kedd: Marinka, a táncosnő. Szerda: Ófelsége mennyasszonya. Legközelebb újabb drámai újdonság kerül színre a Nemzeti Színházban, Cannes Eugen híres vígjátéka „A mumus“, amely a világ összes színpadait óriási sikerrel járta be. A darabban Pregarc k. a., Petrovicsné és Krancsevicsné, valamint Kolasinac, Kovacevics és Zéc lépnek fel. A darabot Vesznics rendezi.

„**A vörös ember**“ Somborban. A sombori műkedvelő zenekar hat napos előadása szép erkölcsi sikert jelentett a szereplőnek, anyagit a Sokol egyesületnek, amelynek javára az előadást rendezték, de egyben bukást is azoknak, akik csak Gábor, Szenes és Drégely és tsa cégek fércműveivel akarják boldogítani a már irodalomra is vágyó közönséget. Drégelynek ez a darabja nagy sikert aratott annak idején valószínűleg ama jelenetei miatt, amelyeket a szereplő hölgyekre való tekintettel Somborban ki kellett huzni s amelyeket azok az erkölcsileg meglehetősen alacsony nívón álló nagyvárosi publikum idegeire tudnak hatni. Az első felvonás elálmósító unalmassága után a második s a harmadik felvonás tudta csak ébren tartani a publikumot, de nem a Drégely és Liptai cég hanem a szereplők jóvoltából. Markovics Bözsi és Ergh Lotte a tőlük már megszokott temperamentummal és játékudással, Zsigmond Tibor jóízű humorával mentette a menthetőt. Kovalovszky talán túlságosan is papocshős volt, ami különben nem

csoda, ha az embernek olyan felesége van, mint amilyenek Tunk Malcsi az anyóst megjárta. Radisevics újra bebizonyította a cimszerepben, hogy intelligens színész. A kisebb szerepekben Steller Ernő, Bosnyák Katja, Adám Panni, Ergh Baba, Marschan, Bogdán és Herceg követtek el tőlük tehetőleg mindent a szerzők érdekében.

ZENE

Művész est a Katolikus Körben

A város keresztény intelligenciája adott találkoztást egymásnak szombaton este a Katolikus Körben, ahol a megszokott kabaréelőadások helyett komoly művészetet kaptak. A Katolikus Kör vezetősége nagyon jól tenné, ha többször rendezne hasonló estét, mert ezáltal visszahódítaná magának azt a közönséget, amely egy idő óta nem látogatja a Kör estélyeit.

A műsorról csak a legteljesebb elismerés hangján lehet megemlékezni, ami azonban egészen természetes is, hiszen olyan erők léptek fel, hogy más mint siker nem érhetek el. Bellini „Norma”-quartettjeivel nyitotta meg az estét Pattiera Bianca Pattiera Frano, Vitaliani Róbert és Rózsa Feri. Vérébeli művészek, akik tökéletes precizitással és mély átérzéssel adták elő a számot. Knézy Paula, Tschairowsky és Schubert dalokat énekelt. Vig Bözsi diszkrét zongora kísérete mellett. Ő de hangja nagyszerűen jutott kifejezésre és különösen Tschairowsky „In mitten des Balles” című dalát énekelte nagy hatással. Schubert „Die Forrelle”-je nehéz feladat elé állította ugyan, amit azonban jól megoldott. Lehel Aranka Ady Endrét szólaltatta meg kifogástalanul. Ady költemény elszavalására csak nagyon kevesen vállalkozhatnak és Lehel Aranka szombaton este bebizonyította, hogy ő azon kevesek közé tartozik, akik hivatva vannak interpretálni a magyar zsenit. „Almodik a nyomor”, „Az Isten balján” és „Aki a helyemre áll” című költeményeket meleg hanggal, amelyet kitűnően tudott alkalmazni, és mély átérzéssel szavalta el. Müller Babsy iskolázott kellemes hangjával, könnyen énekelt Schubert, Gounod és Chopin dalokat. Nagysikere volt Müller Babsy és Knézy Paula együttesének Mendelssohn két dalával, amelyet meg is kellett ismételnük. Az énekszámokat Vig Bözsi kísérte zongorán alkalmazkodóan is jól. Végül ismét a Pattiera—Vitaliani—Rózsa Pattiera quartett jelent meg a színpadon és olyan frenetikus tapsot váltottak ki a közönségből Donizetti „Liebestraum”-jával, amelyet még keveset hallottak a kör falai. A közönségre még a Polonaise is eljátszották, természetesen hasonló sikerrel.

Beniczky karácsonya

A volt magyar belügyminiszter hathavi betegszabadságot kért

Budapestről jelentik: Magyar politikai körökben már hetek óta beszélnek arról, hogy Beniczky Ödön volt belügyminiszter, karácsonyra amnesztiát kap, de azt is híresztelik, hogy Beniczky az amnesztiát semmi esetre sem fogadná el.

Beavatott helyről szerzett információ szerint Beniczky néhány nappal ezelőtt a fogházban kérvényt írt az igazságügyminiszterhez, amelyben súlyos betegségére való hivatkozással fogságának hat hónapra való félbeszakítását kérte, hogy szanatóriumban gyógykezeltethesse magát. Beniczky ehhez a kérvényhez mellékelte dr. Ötvös József egészségügyi tanácsos, a Markó-uccai fogház orvosának bizonyítványát.

Biztosra veszik, hogy a gróf Apponyi Albert által átnyújtott kérvényt az igazságügyminiszter, illetve a péntek esti minisztertanács kedvezően intézte el és hogy Beniczky Ödön még e héten, karácsony előtt kiszabadulhat a fogházból.

A dinár árfolyamai

Bécs	1254.75	Prága	59.85
Budapest	1262.75	Berlin	—

Dec. 21	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177.50
Zürich	—	1089.—	1089.50	1932.—
Newyork	518.—	56.38	56.36	—
London	25.115	273.50	273.80	485.1/8
Páris	19.40	210.—	213.—	374.—
Milano	20.90	227.50	227.75	403.50
Prága	15.36	167.20	167.50	—
Berlin	—	1343.—	1342.—	2380.—
Budapest	72.70	791.—	795.—	14.1/8
Brüsszel	23.52	—	—	453.50
Bécs	—	795.—	795.50	14.25
Bukarest	2.42	—	—	46.3/8
Amsterdam	—	—	—	4019.—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	40.50	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1925 december 21, 10 óra

Buza	Tengeri
December . . . 170.25	December . . . 73.7/8
május 1926 . . . 164.5/8	május 1926 . . . 80.1/8
Julius . . . 143.7/8	Julius . . . 82.7/8

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 december 21. (Hivatalos jegyzések)

Buza	Tengeri
bácskai Usancen, duplikát kassza kötés 290-282.50, 1100 mm bánáti 77, 2-3%, Vrsac kötés 270.—, 200 mm	
bácskai uj, kinálat 117.50	
bácskai kelebiai paritás kötés 130.—, 500 mm	
Buzakorpa	
bácskai gabona, I. uj, jutazsákok kötés 130.—, 500 mm	
bácskai gabona, II. uj, jutazsákok kötés 135.—, 400 mm	

Irányzat: lanyha

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralekban levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

December 15-én reggel	—	—	72
December 16-án	—	—	82
December 17-én	—	—	108
December 18-án	—	—	96
December 19-én	—	—	116
December 20-án	—	—	129
December 21-én	—	—	138

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Pléh sparherdek, dobkályhák

nagy raktár, vaskereskedők részére legolcsóbban szállít

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Željeznička ul. 38.

Nyilt-tér*)

A petrováci Briski Jakob-féle vendéglőben levő leltár csak azon esetben adható el, ha abba Brücker Henrik, a leltár tulajdonosa is beleegyezik.

B. Petrovác, 1925. december hó.

Brücker Henrik

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy jó karban levő, SZOBABUTOR teljesen használt ZONGORA ke- jó állapotban eladó. Eset- restetik. Cim a kiadóhiva- leg darabonkint is. Lakás talban. is átvehető. Cim a kiadó- hivatalban.

2598-1

HIRDETÉSEK

Ma van az utolsó nap!

Eladásra kerül a szállító kívánságára:

57 darab valódi PERZSA SZÖNYEG

melyeket a vevő idejében át nem vett.

Egyes példányok is kaphatók.

Érdeklődni és megtekinteni lehetne naponta 9—12-ig és 2—6-ig

SCHENKER & COMP.

szállító cégnél

Novisad, Sremska ul. 7. (a Strand uton.)
2547-1-5

Fiatal agilis ügyvéd

vidéki városba kerestetik magyar és perfekt szerb nyelvtudással. Érdeklődők forduljanak

Schmolka hirdetőirodájához

2593 Novisad, Futoski put 2. 1-1

Jutányos áron eladók:

Egy kézitáska alakú amerikai gramofon 15 lemezzel! Egy teljesen kifogástalan állapotban levő alig használt női télikabát és egy villanyvasaló.
MILOS ZLATÁR, Novi Sad,
2590 Ljubljanska ulica 27. sz. 1-1

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari hatóság Novisadon ezennel valamennyi hentesnek szigorúan megtiltja a marha és a borjúhús eladását, mert az ellenkező a Kereskedelmi Miniszter 17.959—903. számú és 1082—1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigorúan meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala
1925. november 24.

Mihalczsics s. k., főkapitány.

Legcélsebb s legalkalmasabb karácsonyi

ajándék: a bélyeg!

Beszerezési forrást megmondják a kiadóban

2475-1-0

Nem kerül fáradságába!

Egy levelező lapon megrendelheti és

250 dinárért

jut egy szép téli box cipőhöz. Közölje a láb hosszúságát, annak szélességét és azt, hogy milyen fazonú cipőt akar. A nem megfelelőt kicserélem. Minden megrendelést azonnal elintézek

Jovanovics Milan cipész,
Novisad, Laze Kostićeva (Széchenyi) utca 31.
2554-3x

**Szép és olcsó
Karácsonyi
ajándékok**
kaphatók

Ertl Bálint

ékszerész és órásnál Novi
Sad, Kralja Petra u. 30.

Telefon 547. **ZELENAK és STERNBERG****TŰZIFA**

detailban, aprítva, házhoz szállítva, ugyszintén
vagon tételekben.

PARKETTÁBAN állandó raktár.
EREDETI GYÁRI ÁRAK!

Magánórákat

adok, különösen matema-
tikából. Előkészíték polg.
isk. magánvizsgálatokra.
Elvállalok tanulókat teljes
ellátásra és vasuton bejárókat felügyeletre. (2543-6x)
Kempl tanár, Grobljanska ulica 10. szám

FOJT kalapfestő-intézet

**Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok**

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

A Karácsonyi és Újévi ünnepekre kitűnő szerémi

BOR

fehér és vörös literenkint **9.— dinár**, édes bor
10.— dinár, saját főzésű törkölypálinka literen-
kint **25.— dinárért** kapható

Szatmári Lajos, Jovan Aranyijeva
2584 (Damjanich) ul. 10. szám. 1-3

Két ujonnan épült ház

(Mali Liman 3. és Deakova (Árpád)
utca 32.) elköltözés miatt eladó.
Bővebbet ugyanott.

Keresek a Futaki-ut közelében

3-4 szobás lakást

Cím megtudható:

KARDOS hi-detővállalatnál,
Novisad, Kr. Petra u. 19.
2585-1-2

Makulatura papir

nagy fonatú újságból (Beogradi) nagyobb
mennyiségben olcsón eladó.

ORESTIJEVIĆ A., városház előtti trafik**Nagy Karácsonyi Vásár szőrmeárukban****NETTEL és FARKAS**

szücs-, szőrme-áruházában

NOVISAD**KRALJA PETRA 27.**

Központ: WIEN.

TELEFON: 187.

Rövid szőrme kabát	— — — — —	Din. 2250.—tól
Hosszu szőrme kabát	— — — — —	2800.—
„ sealelektra kabát	— — — — —	4500.—
„ nercmormota kabát	— — — — —	6000.—
Férfi szőrme mikadó	— — — — —	2220.—
Rókák	— — — — —	350.—

Azonkívül szőrme prém díszítéshez mélyen leszállított áruk.
Nagyban! 2574-1-4 Kicsinyben!

Villamos főző- és fűtőapparátusok, villanyvasalók, hajszárítók,

luszterek stb. stb., amelyek **Karácsonyi** és **Újévi** ajándékként igen alkalmasak — mi-
után házbérem és rezsim nincs — **mélyen leszállított áron kaphatók.**

Fischer Testvérek Novisad, Laze Kostića ul. 12. szám.

A leghálásabb
karácsonyi ajándék

A KÖNYVI!

A legnagyobb vá-
lasztek **PAPYRUS**
könyvkereskedés-
ben Novisad,
Jevrejska ul. 7.

Garantált tiszta virág-

MÉZ

1 kg. Din. 15.— Küldök szét postán
5 és 10 kg-os kannákban.

N. DIMOVIĆ, Novi Sad.

Az előrehaladott idény miatt

feltűnő olcsó áruk**Andrija Malčić, szabó**

Novi Sad. (Aikalmi ruhák, bundák kölesön.)
2431-2-3

*Kik rendkívül kedvező feltételek
mellett a könyvitelt megakarják ta-
nálni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Érdeklődők forduljanak a ki-
adóhivatalhoz 1rg Oslobodjenja 3.*

818-0

Karácsonyi tárgyak

a legszebb és legjobb kivitelben mélyen le-
szállított áruk mellett és nagy választékban

A. LAX bőrárúüzletében

Novisad, Duna ucca 20. sz. alatt kaphatók

Női kiegészítők, gyermekretikulók, férfi-pénztárcák, cigaretta- és szivartárcák, mani-
kur-készletek, necessairek, varrókészletek, íróasztalmappák, ékszerdobozok, bőr- vulkan- és
vászonkofferok, akta- és iskolatáskák, különböző nyergek felszereléssel, férfi és női bőrvégek stb.

Olcsó karácsonyi árusítás!

Minden raktáron levő divatáru

FÉLÁRBAN

MAJDNEM

ÁRUSITTATIK

LÖWINGER DIVATÁRUHÁZA NOVISAD, Kralja Petra ul. 19.